

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 5. SINIF MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ¹

Eyüp İZCİ

Yrd. Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, eyup.izci@inonu.edu.tr

Özlem GÖKTAŞ

Matematik Öğretmeni, İnönü Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, ozlemgoktas44@hotmail.com

ÖZET: Bu araştırmanın amacı; 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren 4+4+4 eğitim sistemindeki değişikliklerle branş öğretmenleri tarafından yürütülmeye başlanan 5. Sınıf Matematik dersi öğretim programına ilişkin matematik öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu, maksimum çeşitlilik örneklemesine dayalı olarak belirlenen ve 8 farklı ilde görev yapmakta olan 13 ortaokul 5. sınıf matematik dersi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada, öğretmenlerin 5. sınıf matematik dersi öğretim programı hakkındaki görüşlerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen nitel veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen verilerden bazıları şöyledir: Öğretmenlerin çoğu yeterli araç gereçlerinin olmaması nedeniyle konuları kavratmakta zorlandıklarını, ancak ders saatinin artmasının yeni sistemin çok olumlu bir yönü olarak gördüklerini ifade etmiş ve bazı öğretmenler bu durumun öğrencilerin ilgi ve motivasyonunu arttırdığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin programın uygulamada daha etkili olmasına yönelik önerilerine ilişkin bulgularda ise öğretmenlerin tamamının hizmet- içi eğitime ihtiyaç duydukları sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında öğretmenler, öğretmen- veli- okul işbirliğini sağlamanın, yeterli araç- gereç ve materyal temin etmenin programı uygulamayı daha etkili bir hale getirebileceğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: 4+4+4 Eğitim Sistemi, 5. Sınıf Matematik Dersi Öğretim Programı, Program Değerlendirme

OPINIONS OF MATHEMATIC TEACHERS REGARDING CURRICULUM OF FIFTH GRADE MATHEMATIC LESSON

ABSTRACT: The purpose of this study is to examine opinions of mathematic teachers regarding curriculum of fifth grade mathematic lesson having been started to be executed by branch teachers together with changes in 4+4+4 education system since 2012-2013 academic year. Study group of this study is comprised of 13 teachers of fifth grade- secondary school who perform their duty in 8 different cities identified depending on maximum variation sampling method. Semi-structured interview method has been used in receiving opinions of teachers concerning curriculum of fifth grade mathematic lesson. Qualitative data obtained as a result of the study have been analyzed through descriptive analysis method. Data obtained as a result of study are as follows: Most teachers have stated that they have difficulty in make students comprehend subjects as they do not have adequate equipment however they have thought that increasing course hours is a very positive aspect of the new system and some teachers have indicated that this condition increases interest and motivation of students. In findings regarding that teachers are much more effective in application of the programme, it has been concluded that all teachers need in service training. Furthermore, teachers have specified that provision of instruments and equipment may make application of the program more effective.

Key Words: 4+4+4 Education System, 5th Grade Mathematics Curriculum, Program Evaluation

1.Giriş

Bilim ve teknolojinin hızla geliştiği ve yayıldığı günümüzde, toplumsal hayata yansıyan gelişmeler ve yeniliklerle bireylerin gereksinim duyduğu bilgi ve beceriler değişmektedir. Bu durum eğitim kurumlarını da etkilemektedir. Çağın gelişmelerine ve yeniliklerine uyum sağlamak için her alanda olduğu gibi eğitim alanında da yenilikler yapılmaktadır (Aksu, 2011).

Bireylerin ihtiyaç duyduğu yeni bilgi ve becerilerin kazandırılması ise günün koşullarına göre hazırlanmış eğitim programlarıyla mümkündür. Bu da öğretim programlarının günün koşullarına hizmet edecek biçimde düzenlenmesini gerektirmektedir (Anılan ve Sarer, 2008). Günümüzde eğitimle ilgili yapılan reform çalışmalarında, öğrencilerin matematiği anlayarak öğrenmelerine yardımcı olabilecek bir sistemin oluşturulmasını sağlamak amaçlanmaktadır (Franke & Kazemi, 2001). Dünyada matematik eğitiminde ortak düşünce “anlayarak öğrenmektir.” (Lingefjård, 1997). Bu düşünceye paralel olarak Türkiye’deki matematik öğretim programı, “Her çocuk matematiği öğrenebilir.” ilkesine dayanmaktadır (MEB, 2009).

Günümüze kadar eğitim alanında birçok yeni programlar yapılmıştır. Ülkemizde Cumhuriyet döneminde yürürlüğe konulan ilkökul matematik programları ise 1924, 1926, 1936, 1939, 1948, 1968, 1983 ve 1990 yıllarında çıkarılmıştır. 1968 ve önceki ilkökul programlarında matematik dersi ifade ve beceri dersi olarak kabul edilmiştir. Matematikteki eğitim faaliyetlerinin planlanıp yürütülmesinde hayat bilgisi ders programlarına bağlı kalınması ilkesi benimsenmiştir (Baykul, 2003). Bir sonraki yapılan değişikliklerle oluşturulan program ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2005-2006 yılında okullarımızda kullanılmaya başlanmıştır. Geliştirilen 2005-2006 yılı programında, önceki öğretim programlarında benimsenen davranışsal yaklaşım değil, yapılandırmacı yaklaşım benimsenmiştir (Ersoy, 2006). Programdaki bilgi yükü azaltılarak, öğrencinin bilişsel ve duyuşsal yaş özelliklerine uygun hale getirilmiştir (Aksu, 2011). Yeni programlar etki-tepki, neden-sonuç açıklamalarına dayalı davranışçı öğrenme yaklaşımı yerine, büyük oranda neden ve çoklu sonuçlara dayalı, hem ürüne hem de sürece ağırlık veren yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına kaydırılmıştır. Yapılandırmacı yaklaşımın gerek bilgi ve öğrenmenin doğasına yönelik açıklamaları gerekse,

¹ Bu çalışma 31 Mayıs - 2 Haziran 2013 tarihinde Nevşehir Üniversitesi tarafından düzenlenen *ULEAD 2013 Annual Congress: ICRE Multi-paradigmatic Transformative Research in Education: Challenges and Opportunities* kongresinde sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 5. SINIF MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Eyüp İZCİ, Özlem GÖKTAŞ

öğrenciyi merkeze alma ve öğretimin bu alanda gerçekleştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklamaları ile öğretme-öğrenme sürecine katkı sağlayıcı olduğu düşünülmektedir (Anılan ve Sarier, 2008).

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2004-2005 eğitim öğretim yılında pilot uygulamalarını yaptığı, temeli yapılandırmacı yaklaşıma dayanan İlköğretim 1-5 Öğretim Programı, 2005-2006 eğitim öğretim yılında tüm ülke genelinde uygulanmaya başlamıştır. 2012-2013 eğitim öğretim yılında ise 4+4+4 olarak adlandırılan yeni eğitim sistemindeki değişikliklerle birlikte uygulanmakta olan 8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitim yerine, 12 yıllık zorunlu kademeli olarak eğitim getirilerek 12 yıllık süre üç kademeye ayrılmıştır. Birinci kademe 4 yıl süreli ilkokul (1. 2. 3. Ve 4. Sınıf), ikinci kademe 4 yıl süreli ortaokul (5. 6. 7. Ve 8. Sınıf) ve üçüncü kademe 4 yıl süreli lise (9. 10. 11. Ve 12. Sınıf) olarak düzenlenmiştir (MEB, 2012- b).

Yenilenen sistemde 5. Sınıflarda yapılan değişiklikler aşağıdaki şekilde belirtilmiştir (MEB, 2012- a):

1. 4. Sınıfta okuyan öğrenciler artık ilköğretim 5. Sınıf değil, ortaokul öğrencisi olmuş, ancak sınıf numaralarında kesinti ve yeniden başlama söz konusu olmadığından 5. Sınıf öğrencisi olmaya devam etmişlerdir.
2. MEB, 2012 – 2013 eğitim-öğretim yılı için yeni ders kitapları yazılmasını gerektirecek boyutta bir program değişikliği olmadığını ancak izleyen öğretim yıllarında kademeli olarak eğitim programlarında uyarlamalar ve buna bağlı olarak da ders kitaplarında bazı değişiklikler yapılması gündeme gelebileceğini belirtmiştir. Bu nedenle 5. Sınıf Matematik programında da önceki yıllara göre ders kitaplarında bir değişikliğe gidilmemiştir. 2012-2013 eğitim- öğretim yılında uygulanan 5. Sınıf matematik dersi öğretim programı 2004- 2005 eğitim- öğretim yılında yenilenen programdır.
3. Seçmeli dersler: Din, Ahlak ve Değerler, Dil ve Anlatım, Yabancı Dil, Fen Bilimleri ve Matematik, Sanat ve Spor ve Sosyal Bilimler olarak belirlenen altı (6) farklı alanda tanımlanmıştır. 5. Sınıf öğrencileri de haftada sekiz (8) saat seçimlik ders alabilecektir.
4. 5. sınıf öğrencileri Fen Bilimleri ve Matematik alanında "Matematik Uygulamaları" isimli dersi seçebilmişlerdir.
5. Seçmeli derslerle birlikte bir ders 40 dakika olmak üzere ortaokul 5. Sınıfta haftalık 30 olan ders sayısı 36 ders olmuştur.
6. Matematik haftalık ders süresi eski programda 4 saat iken yeni sistemde 5 saat olarak düzenlenmiştir.

Hazırlanan bir program uygulama aşamasında çeşitli problemler yaratabilir bu nedenle eğitim programının iyi tasarlanması ve uygulaması ne kadar önemli ise, bu programın uygun yöntemlere göre değerlendirilip, değerlendirme sonuçlarının program tasarımına uygulanması da o ölçüde önemlidir (Bal, 2008). Yeni matematik programının başarıya ulaşım ve iyi sonuçlar vermesi birçok iç ve dış faktörlere bağlıdır. Bu faktörlerden biriside programı uygulayan öğretmen faktörüdür. Programın başarılı olabilmesi için öğretmenlerinde programı iyi bir şekilde özümseyip, öğrenciler gibi kendi anlamlarıyla yapılandırmaları gerekir. Etkili ve başarılı bir eğitim-öğretim için öğretmenlere gerekli fırsatlar verilmeli, onları teşvik edici çalışmalar ve araştırmalar yapılmalıdır. Belirli standartlar altında belirli aralıklarda öğretmenlerden program hakkında geri dönüşler alınarak gerekli olan değişim ve gelişim gerçekleştirilebilir (Butakin ve Özgen, 2007).

Bugün birçok ülke, var olan eğitim sistemlerini sorgulamaktadır. Bu sorgulamanın temel noktası ise, toplumların düşünen, yaratan, sorunları çözebilen bireylere gereksinim duymasındadır. Ülkemizde 2012- 2013 eğitim öğretim yılında eğitim sisteminde yapılan değişikliklerle ilk kez 5. Sınıfların matematik dersine matematik öğretmenleri girmeye başlamış ve sistemde 5. Sınıfları da kapsayan bir takım düzenlemelere gidilmiştir. Bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda matematik öğretmenlerinin 5. Sınıf matematik programı hakkındaki görüşleri, programdan beklentileri, önerileri sonraki yıllarda programın daha sağlıklı hale getirilmesinde oldukça önemli olacaktır.

Bu doğrultuda, araştırmanın amacı, 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren branş öğretmenleri tarafından yürütülmeye başlanan 5. Sınıf Matematik dersi öğretim programına ilişkin matematik öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir.

Araştırmanın bu amacından hareketle aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmenlerin, programın kazanımlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Öğretmenlerin, programın içeriğine ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Öğretmenlerin, programın öğrenme- öğretim sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Öğretmenlerin, programın ölçme –değerlendirme sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Öğretmenlerin, programın uygulamada daha etkili olması için önerileri nelerdir?

"Etkili bir eğitim, ancak güçlü bir planlama, iyi bir eğitim süreci ve değerlendirme ile mümkündür." (Öztürk ve Tuncel; 2006). Değerlendirmenin olmadığı bir eğitim sisteminde programın etkililiği ve verimliliği hakkında bir fikir sahip olunması oldukça güçtür (Budak ve Okur, 2012). Bu nedenle program düzenlenirken, bir taraftan uygulamadan gelen problemler dikkate alınmalı, diğer taraftan geliştirme sağlayacak araştırma sonuçlarından yararlanılmalıdır. Günümüzde eğitimle ilgili yapılan reform çalışmalarının en önemli amacı, öğrencilerin matematiği anlayarak öğrenmelerine yardımcı olabilecek bir sistemin oluşturulmasını sağlamaktır. Yeni eğitim sisteminde de gerek ders sayısının artması gerek "Matematik Uygulamaları" isimli seçmeli derslerin getirilmesi 5. Sınıf matematik dersinde önemli değişikliklere neden olmuştur. Böylece öğrenciler matematiği daha iyi anlayabilecek, matematik, korkulan ve kaygı duyulan bir ders olmaktan çıkabilecektir.

Eğitim-öğretim hizmetini gerçekleştiren ve bunu en iyi şekilde yapmaya çalışan öğretmenler, uyguladıkları programı en iyi inceleyen ve değerlendiren kişilerin başında gelmektedirler. Bu nedenle programın incelenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi aşamalarında öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Bir programın uygulanmasındaki eksiklik ve problemler öğretmenlerin görüşleri dikkate alınarak giderilirse programın uygulamadaki etkililiği artacaktır. Çünkü öğretmen, programı tüm yönleriyle ele alan, programın avantaj ve dezavantajlarını en iyi bilen kişidir (Bekdemir, Okur ve Kasar, 2011). Bu bağlamda programın uygulayıcıları olan öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programı'na ilişkin görüşlerinin belirlenmesinin; programın mevcut durumu ile uygulamadaki aksaklıklarının belirlenmesine, niteliğinin gelişmesine yönelik önerilerin oluşturulmasına ve gelecekteki program değerlendirme çalışmalarına katkı yapacağı düşünülmektedir.

Ayrıca yapılan bu çalışma, 2012- 2013 eğitim- öğretim yılı itibarıyla ilk kez 5. Sınıf Matematik derslerini branş öğretmenlerinin yürütmesiyle söz konusu dersin öğretim programı hakkında sınıf öğretmenlerinin değil matematik öğretmenlerinin görüşlerinin

alınması açısından önemlidir. Çünkü sistemdeki tüm değişikliklere rağmen uygulanan programda herhangi bir değişikliğe gidilmemesi matematik ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin karşılaştırılması açısından da önemli görülmektedir.

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma 5. sınıf matematik öğretim programının 2012- 2013 eğitim-öğretim yılında matematik öğretmenlerince uygulanmasına ilişkin matematik öğretmenlerinin görüşlerini derinlemesine belirlemeye yönelik, nitel bir araştırma modeli olan durum çalışmasıdır. “Durum çalışması, bir ya da birden fazla olayın, ortamın, programın, sosyal grubun ya da diğer birbirine bağlı sistemlerin derinlemesine incelendiği bir yöntemdir” (McMillan, 2000 akt: Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2008, s. 257). Bu çalışmada 5. Sınıf matematik dersi öğretim programının matematik öğretmenlerince değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, görüşülmesi planlanan 18 öğretmenden görüşmeyi kabul eden, 13 ortaokul 5. sınıf matematik öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu oluşturmak amacıyla nitel araştırma tekniği içinde yer alan maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2008) göre maksimum çeşitlilik görece olarak küçük örneklem oluşturmak ve bu örnekleme çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır.

Bu çalışmada random yöntemle 8 farklı ilden seçilen toplam 13 öğretmen çalışma grubuna dahil edilmiştir. Her bir öğretmenin görüşleri ayrıntılı bir analize tabi tutularak öğretmen görüşleri arasında ortak görüşler belirlenmeye ve problemin farklı boyutları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Öğretmenlerin kimliklerini gizli tutmak için görüşme sırasına göre öğretmenlere sırasıyla “Ö₁”, “Ö₂”, “Ö₃”, “Ö₄” gibi kodlamalar yapılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlere ait kişisel bilgiler Tablo 1’de verilmiştir:

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlere Ait Kişisel Bilgiler

ÖĞRETMENLER	Cinsiyet	Mesleki Kıdem	Mezun Olunan Fakülte	Görev Yeri	Yerleşim Birimi	Hizmet-içi Eğitim Alma Durumu	Görev Yaptığı Okuldaki Ortalama Sınıf Mevcudu
Ö1	Erkek	4	Eğitim Fakültesi	Erzurum	Köy	Hayır	15-20
Ö2	Kadın	15	Fen Edebiyat Fak.	Malatya	Merkez	Hayır	25-30
Ö3	Kadın	8	Eğitim Fakültesi	Malatya	Merkez	Hayır	20-25
Ö4	Kadın	25	Fen Fakültesi	Malatya	Merkez	Hayır	25-30
Ö5	Erkek	4	Eğitim Fakültesi	İstanbul	Belde	Hayır	30-35
Ö6	Kadın	10	Eğitim Fakültesi	Malatya	Merkez	Hayır	25-30
Ö7	Erkek	5	Eğitim Fakültesi	Hatay	İlçe	Hayır	15-20
Ö8	Kadın	4	Eğitim Fakültesi	İzmir	Belde	Hayır	30-35
Ö9	Kadın	5	Eğitim Fakültesi	Adana	İlçe	Hayır	20-25
Ö10	Erkek	4	Eğitim Fakültesi	Malatya	İlçe	Hayır	20-25
Ö11	Kadın	4	Eğitim Fakültesi	Adana	İlçe	Hayır	35-40
Ö12	Kadın	4	Eğitim Fakültesi	Rize	İlçe	Hayır	20-25
Ö13	Erkek	10	Eğitim Fakültesi	Bitlis	İlçe	Hayır	30-35

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarıdan fazlası kadındır ve büyük bir çoğunluğu 1- 10 yıl mesleki kıdeme sahiptir. Büyük bir çoğunluğu Eğitim fakültesi mezunu olup yarıya yakını ilçede görev yapmaktadır. Bunu sırasıyla il merkezi, belde ve köy izlemektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin hiçbiri 5. sınıf matematik dersi öğretim programına ve yeni eğitim sistemine yönelik bir hizmet-içi eğitim almamıştır. Ayrıca sınıf mevcutları en fazla 20-25 aralığında değişmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada öğretmenlerin 5. sınıf matematik dersi öğretim programı hakkındaki görüşlerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırma da görüşme tekniğinin seçilme nedeni görüşülen kişinin fikirlerini diğer veri toplama tekniklerine göre daha ayrıntılı ve derinlemesine açıklama olanağı sunmasının yanında araştırılan konuyu görüşülen kişinin bakış açısından görmeyi sağlamasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 119).

Görüşme formunu oluşturmak için ilk olarak literatür incelenmiş, ayrıca beşinci sınıf matematik dersine giren 3 öğretmen ile yapılandırılmamış görüşme yapılmıştır. Böylece 3 öğretmenin görüşünden ve ilgili literatürden yararlanılarak görüşme formu için bir taslak oluşturulmuştur. Öğretmen görüşme formunun kapsam ve yapı geçerliliğini sağlamak için, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri ve İlköğretim matematik öğretmenliği bölümünde görev yapan öğretim elemanlarının görüşlerine

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 5. SINIF MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Eyüp İZCİ, Özlem GÖKTAŞ

sunulmuştur. Gelen öneri ve eleştiriler doğrultusunda görüşme formunda yer alan sorular yeniden yapılandırılmış ve son şeklini alan yarı yapılandırılmış görüşme formu toplam 5 ana sorudan ve alt sorulardan oluşturulmuştur. Görüşme formu 5. sınıf matematik dersi öğretim programının kazanım, içerik, eğitim durumları ve ölçme- değerlendirme boyutlarına ilişkin sorulardan oluşmaktadır. Görüşmenin sonunda öğretmenlere 5. sınıf matematik dersi öğretim programının uygulamada nasıl daha başarılı olabileceğine ilişkin görüşleri sorulmuş, önerilerini dile getirmeleri istenmiştir.

2.3.1. Verilerin Toplanması

Görüşmeler, gönüllülük esasına dayalı olarak seçilen toplam 13 ortaokul beşinci sınıf matematik öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler 2012– 2013 eğitim öğretim yılının güz yarıyılında yüzyüze, telefon ve internet üzerinden gerçekleştirilmiştir. Telefonla görüşme görüşülecek soru sayısı az olduğunda etkilidir. Telefonla görüşme bilgisayar destekli olarak yürütüldüğünde verilerin kaydı kolaylaşır (Büyüköztürk vd., 2008: 237). Malatya ili dışındaki okullarda görev yapan 8 matematik öğretmeni ile önceden irtibata geçilmiş çalışma hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Bu katılımcılar, erişim zorluklarını düşünerek ve yazılı olarak daha zengin bir veri sağlayacaklarını bildirerek görüşme sorularına yazılı cevap vermeyi tercih etmiştir. Hazırlanan görüşme soruları bu öğretmenlere elektronik posta yolu ile iletilmiş, cevaplar da aynı kanallardan alınmıştır. Görüşme sorularına verilen yazılı cevaplar çözümlenirken araştırmacı tarafından anlaşılabilirlik ve cevapların yeterliliği açısından gözden geçirilmiş, yeterince cevaplanmamış sorular belirlenmiş ve bu cevapları veren öğretmenlerle ayrıntılı bir telefon görüşmesi yapılarak tekrar görüşleri alınmıştır. Bu süreç, görüşme verilerinde anlaşılmayan ve yetersiz olan cevap kalmayınca kadar sürmüştür. Yüz yüze görüşme için ise öğretmenlerle önceden irtibata geçilmiş ve öğretmenlerin uygun olduğu bir saatte görüşme için randevu alınmış ve bizzat okullara gidilmiştir. Görüşme soruları bu katılımcılara sıra ile sorulmuş, öğretmenler görüşlerini belirtmeleri için cesaretlendirilmiş ve diledikleri kadar zaman verilmiştir. Görüşme formunda yer alan sorulara öğretmenlerin verdikleri cevaplar öğretmenlerden izin alınarak not alma yöntemi kullanılarak kaydedilmiştir.

Görüşmeler sırasında sorular öğretmenler için yeterince açık değilse araştırmacı soruları alt sorulara bölerek sormuştur. Her cevabın sonunda öğretmenlerin cevaplarını özetlemiş, onlardan bu özeti doğruluğu hakkında onay aldıktan sonra bir sonraki soruya geçmiştir. Araştırmaya ilişkin veriler araştırmaya katılan öğretmenlerin uygun gördüğü zamanda toplanmıştır. Görüşme sırasında öğretmenlerin soruları cevaplararken araştırmacıdan etkilenmemesine çalışılmış ve görüşme süresi ortalama 30-45 dakika sürmüştür. Son olarak ortaya çıkan görüşme metinleri detaylı bir incelemeye tabii tutulmuş ve öğretmen görüşleri arasındaki ortak noktalar ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırma sonucundaki nitel veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. “Bu yaklaşıma göre, elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır.” (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224). “Betimsel analizde, görüşülen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara yer verilir. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir, daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve bir takım sonuçlara ulaşılır.” (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224). Araştırma verileri önce araştırmacı tarafından birkaç defa dikkatli okunmuş ve her soru için ortaya çıkan ana noktalar özetlenmiştir. Tekrar eden ifadeler, katılımcılar ve bu ifadelerin frekansları not edilerek bir tablo hazırlanmış ve en çok tekrar eden noktalar veri analizi için kodlar olarak değerlendirilmiştir. Tüm kodlar ortaya çıkarıldıktan sonra bütün veri bu kodlarla bir kez daha kodlanmıştır. Öncekilerden bağımsız olarak bir kez daha kodlanan verilerin karşılaştırması sonucunda iki kodlama arasında % 95 uyum olduğu gözlemlenmiştir.

Araştırma verileri birbirleriyle ilişkilendirilerek belirli temalar altında okuyucunun anlayacağı biçimde düzenlenmiştir. Kodlanmış veriyi temalara taşıma süreci taşınmamış veri kalmayınca kadar sürmüştür. Birebir alıntı olarak kullanılabilen görüşülen cümleler belirlenmiş ve gerekli görüldüğü durumlarda bulgular bölümünde birebir alıntı olarak yer almıştır. Daha sonra toplanan verilere anlam kazandırmak, bulgular arasındaki ilişkileri açıklamak ve sonuç çıkarmak için araştırmada görüşme yapılan öğretmenlerden alınan veriler matematik dersi öğretim programının kazanım, içerik, öğrenme- öğretme süreçleri, ölçme- değerlendirme öğeleri ve öğretmenlerin önerileri dikkate alınarak belirlenen 5 ana temaya göre özetlenmiş ve yorumlanmıştır.

3. Bulgular

3.1. Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının Kazanımlarına İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin matematik öğretim programının kazanımlarına ilişkin görüşleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının Kazanımlarına İlişkin Görüşleri

Görüşme soruları		
5. sınıf Matematik dersi öğretim programının kazanımlarına ilişkin görüşleriniz nelerdir?	n	Katılımcılar
Kazanımlar öğrenci seviyesine uygundur	10	Ö1-Ö2-Ö3-Ö4-Ö5 -Ö7-Ö8-Ö9- Ö11-Ö13
Kazanımlar yeterli sayıdadır	13	Ö1-Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö7-Ö8-Ö9- Ö10-Ö11-Ö12-Ö13
Kazanımlar açık, nettir	10	Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö7-Ö8-Ö9- Ö10-Ö12-Ö11
Kazanımlar öğrenci seviyesine uygun değildir	3	Ö6-Ö10-Ö12

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğretmenlerin hepsi matematik dersine ait kazanımların yeterli sayıda olduğunu yine büyük bir çoğunluğu kazanımların öğrenci seviyesine uygun olduğunu, açık ve net olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerden bazılarının görüşleri şöyledir;

"Programdaki kazanımlar öğrenci seviyesine uygun. Ben 4. sınıf matematik programını da inceledim. Zaten çoğu konu geçen yılın devamı niteliğinde bu nedenle bence yeterli sayıda ve uygun kazanımlar var programda." (Ö3).

"Programın kazanımları öğrencilerin seviyelerine gayet uygundur. Kazanımlar hazırlanırken öğrencilerin zihinsel gelişimleri dikkate alınarak hazırlanmış. Anlamakta zorlanmıyorlar. Her konuyla ilgili olan kazanımlar yeterli sayıda diye düşünüyorum." (Ö7).

Bunun yanında öğretmenlerin üçü kazanımların açık ve net olmasına karşın alt yapısı zayıf olan öğrencilere kazanımların zor geldiğini ve öğrenci seviyesine uygun olmadığını ifade etmişlerdir. Bu konuda öğretmenlerin görüşlerinden örnekler verilmiştir.

"Alt yapısında zayıflık olan öğrenciler düşünülerek ilk dönem tüm 5. sınıflar için tıpkı ilkokul 1. Sınıf gibi ortaokula hazırlık olmalıydı ders matematik olunca alt yapı çok önem kazanıyor. Benim öğrencilerim çoğu dört işlemde dahi zorlanıyorlar. Bazen çok kolay örnekleri bile yapamadıkları oluyor. Yani normal bir seviyede olan bir sınıf için çok kolay belki ama benim öğrencilerime zor geliyor." (Ö10).

"Bazı kazanımlar uygun ama bazıları değil. Bizim anlatmakta zorlandığımız, öğrencilerin anlamakta zorlandığı kazanımlar var, bazı kazanımlar 6.sınıfta verilebilirdi." (Ö12).

"(...)Aslında kazanımlar yeterli, çok zor olduğunu düşünmüyorum gayet anlaşılır bir şekilde verilmiş ama benim öğrencilerim maalesef zorlanıyor. Çünkü öğrencilerimin potansiyeli çok düşük ve evde de hiç tekrar etmiyorlar. Kazanımlar ne kadar uygun olsa da ben nasıl anlatacağımı şaşıyorum" (Ö6).

Bu bulgulara göre öğretmenlerin genel olarak kazanımları uygun ve yeterli bulduğunu söylenebilir. Mevcut çalışmalarda da bu bulguyu destekleyecek sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür. Acar (2007) yaptığı çalışmada yeni ilköğretim programlarının, kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme öğelerinin kuramsal olarak, yapılandırmacı yaklaşım ve temel aldığı diğer yaklaşımlara uygun olarak hazırlandığını, Bal (2008) ise, uygulanmaya başlanan 2005 İlköğretim Matematik Programı'nın uygulama aşamalarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin matematik dersine ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik yaptığı çalışmada öğretmenler kazanımların açık ve net olarak ifade edildiği ve genelde öğrenci seviyelerine uygun olarak hazırlandığı sonucuna ulaşmıştır. Bunun yanında Budak ve Okur (2012)'un çalışmasında İlköğretim matematik öğretmenleri ders programındaki kazanımların matematik öğretim programındaki genel amaçlarla tutarlı, öğrencinin derse aktif katılımını desteklemekte, öğrenci seviyesine uygun, günlük yaşamla ilişkili olduğu ve açık anlaşılır olarak ifade edildiği görüşüne büyük ölçüde katılmaktadırlar. Bu bulguları Yıldırım (2006) ve Özen'in (2006) çalışmaları da desteklemektedir.

Ancak mevcut çalışmada, kazanımlar alt boyutuna ilişkin bazı öğretmenlerin kazanımları öğrenci seviyesinin üzerinde bulunduğunu görülmüştür. İncelenen görüşmelerde bu bulguya neden olarak öğretmenlerin öğrencilerin hazır bulunuşluğunu yeterli görmemeleri gösterilmiştir.

3.2. Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin matematik öğretim programının içeriğine ilişkin görüşleri Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3.Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Görüşleri

Görüşme soruları		
5. sınıf Matematik dersi öğretim programının içeriğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?	N	Katılımcılar
Etkinlikler çok fazla sayıda, hepsini uygulamaya gerek yok	13	Ö1-Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö7-Ö8-Ö9-Ö10-Ö11-Ö12-Ö13
İçeriğin sıralanışı uygun değil	6	Ö1-Ö2-Ö4-Ö6-Ö10-Ö13
Kitapta yeterli sayıda örnek var	8	Ö1-Ö2-Ö3-Ö6-Ö9-Ö10-Ö11-Ö13
İçeriğin sıralanışı uygun	7	Ö3-Ö5-Ö7-Ö8-Ö9-Ö11-Ö12
İçerik yeterli, öğrenci seviyesine uygun	8	Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö7-Ö8-Ö9-Ö11
İçerik öğrenci seviyesinin üzerinde	4	Ö1-Ö6-Ö10-Ö12

Tablo 3'te görüldüğü gibi öğretmenlerden yedisi içeriğin sıralanışını uygun bulmakta, sekizi ise kitapta yeterli sayıda örneklerin olduğunu düşünmektedir. Öğretmenlerden bazılarının görüşleri şu şekildedir:

"Konuların bütünlüğü sıralanışı uygun. Konuların içerikleri öğrencilerin seviyesine uygun. Zaten daha üst ve alt düzeyde öğrenciler için onların seviyelerine uygun ayrı çalışma kağıtları hazırlayarak anlatımı geliştirebiliyoruz." (Ö9).

"Konuların sıralanışı öğrenci seviyesine uygun. Basamak basamak ilerlenebiliyor. Bir üniteye giriş yaptığım bir konu diğer üniteye biraz daha detaylandırılıyor. Bu güzel bir yaklaşım bence." (Ö8).

Bunun yanında öğretmenlerin tamamı var olan etkinliklerin sayısı çok fazla olduğunu ve hepsini uygulamaya gerek olmadığını düşünmektedirler. Ayrıca altı öğretmen konuların sıralanışını uygun bulmamakta, dört öğretmen içeriği öğrenci seviyesinin üzerinde görmektedir. Öğretmenlerden bazılarının görüşleri şöyledir;

"(...) konuların hiyerarşisi 5. Sınıfa göre değil, başta öğretilmesi gereken bazı sorular sonlara doğru verilmiş, örnekler oldukça bol ve güzel, ama bazı örnekler seviyeye göre çok ağır anlatırken zorlanıyorum. Etkinlikler çok fazla olduğu için uygulayamıyorum, o kadar zaman bulamıyorum." (Ö1).

"İçeriğin biraz daha basitleştirilebileceğini düşünüyorum. Örneğin uzunluk ölçme problemlerinde epey zorlandıklarını gördüm (...) her etkinliğin gerekli olduğunu düşünmüyorum. Bazıları çok zaman harcıyor ve kafa karıştırmaya neden olabiliyor." (Ö12).

İlgili çalışmalar incelendiğinde de genelde içeriğe yönelik olumlu görüşün hakim olduğu ancak bazı eleştirilerin de yapıldığı görülmüştür. Özen (2006), 1968'den itibaren geliştirilen programlara göre 2005 ilköğretim matematik programının (1-5) olumlu ve olumsuz yönlerini incelediği araştırmasında programın sınıf seviyelerine uygun olduğu ve okullarda takip edilen matematik ders kitaplarının öğrenci seviyesine uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bal (2008), Halat (2007) ve Orbeyi (2007) de benzer sonuçları elde etmişlerdir. Bunun yanında Aslan (2011) ve Yılmaz (2006) yaptıkları çalışmalarda öğretmenlerin uygulanan etkinliklerde sıkıntı yaşadıklarını, bazılarının sınıf seviyesinin üzerinde olduğunu bazı etkinliklerinse seviyenin altında olduğunu ve bu durumun sınıf yönetimi üzerinde olumsuz etkilerde bulunduğu dair sonuçlara ulaşılmıştır. Mevcut çalışmada yapılan

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 5. SINIF MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Eyüp İZCİ, Özlem GÖKTAŞ

görüşmelerin analizinde bazı öğretmenlerin konuların sıralanışı ile sıkıntı yaşamaları, yeni programa alışamadıklarının ayrıca programın sarmal yapısı hakkında fikir sahibi olmadıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

3.3. Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme Sürecine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin matematik öğretim programının öğrenme- öğretim sürecine ilişkin görüşleri Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme Sürecine İlişkin Görüşleri

Görüşme soruları	n	Katılımcılar
5. sınıf Matematik dersi öğretim programının öğrenme-öğretme sürecine ilişkin görüşleriniz nelerdir?		
Yeterli araç- gereç mevcut değil bu nedenle konuları kavratmak zorlaşıyor	11	Ö1-Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö8-Ö9-Ö10-Ö11-Ö12-Ö13
Seçmeli dersler daha fazla uygulama yapma ve örnek çözme ile öğrenme sürecini olumlu yönde destekliyor	10	Ö1-Ö2-Ö3-Ö5-Ö6-Ö7-Ö9-Ö10-Ö11-Ö13
Öğrencileri çok fazla uyarmak zorunda kalmak öğretmeni bıktırıyor	11	Ö1-Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö8-Ö10-Ö11-Ö12-Ö13
Seçmeli derslerle öğrencilerin okulda kalma süresi artıyor bu da öğrencileri yoruyor, ilgilerini düşürüyor	6	Ö1-Ö4-Ö6-Ö11-Ö12-Ö13
Ders saati yeterli, yeni sistemle ders saatinin artması çok olumlu	9	Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö7-Ö9-Ö10-Ö12
Öğrenciler ve veliler sınıf öğretmeninden sonra branş öğretmenine alışamadı	8	Ö1-Ö2-Ö3-Ö4-Ö6-Ö8-Ö10-Ö13
Öğretmenler öğrencilerin bilişsel olarak düzeyine inmekte zorlanıyor	6	Ö1-Ö2-Ö4 -Ö6-Ö8-Ö13
Etkinlikleri uygularken zaman sıkıntısı yaşıyor	7	Ö1-Ö4-Ö5-Ö6 -Ö10-Ö11-Ö13
Öğretmenler öğrencilerin duyuşsal olarak düzeyine inmekte zorlanıyor	5	Ö1-Ö2-Ö4-Ö6-Ö12
Konular somutlaştırılarak anlatılabiliyor	5	Ö2-Ö3-Ö7-Ö9-Ö11
Ders saatinin artması öğrencilerin ilgisini, motivasyonunu arttırdı	5	Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö9
Yeterli araç- gereç mevcut ve bu daha etkili ders işlenmesine katkı sağlıyor	2	Ö2-Ö7
Sınıfın kalabalık olması etkinlikleri uygulamayı güçleştiriyor	2	Ö11-Ö13

Tablo 4'e göre öğretmenlerden dokuz ders saatini yeterli bulmakta, dört öğretmen de ders saatinin artmasının öğrencilerin ilgisini ve motivasyonunu arttırdığını düşünmektedir. Bunun yanında öğretmenlerden beşi konuları somutlaştırarak anlatabildiğini ifade ederken, iki öğretmen de yeterli araç- gerecin mevcut olmasının daha etkili ders işlenmesine katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden bazılarının görüşleri şöyle örneklendirilebilir:

"5. Sınıflarda zaman sıkıntısı yok. Kazanımlara yeterince zaman ayrılmış. Seçmeli olarak matematik uygulamaları dersinin yer alması da bu konuda rahat bir nefes almamızı sağladı. (...) Öğrenciler buldukları yaş grubu itibarıyla somut işlemler döneminde bulduklarından dolayı ders işlerken konuları somutlaştırıyorum. Böylece seviyeye inmede karşılaşabileceğim sorunların olabileceğince önüne geçmiş oluyorum. Okulumuzda yeterli araç gerecin bulunması bu konuda beni sıkıntıya sokmuyor."(Ö7).

"Programı uygularken zaman sorunu yaşamıyorum. Seçmeli dersler daha iyi oldu benim derste işlediğim konular ile ilgili etkinlikler, alıştırmalar seçmeli derste yapılırken konular daha pekişmiş oluyor. (...) Çok zevk aldığım bir 5. sınıfa ders anlatıyorum beni hiç yormuyorlar. Zamanın nasıl geçtiğini onlarda bende anlamıyorum. Ders saatinin artması bu anlamda çok iyi oldu."(Ö9).

Ayrıca öğretmenlerden on biri, yeterli araç- gerecin mevcut olmamasından dolayı konuları kavratırken zorlanmakta ve yine on bir öğretmen öğrencileri çok fazla uyarmak gerektiğini bunun da öğretmeni bıktırdığını ifade etmektedir. Öğretmenlerin altısı seçmeli derslerle öğrencilerin okulda kalma süresinin artmasının öğrencileri yordüğünü, ilgisini düşürdüğünü belirtirken sekiz öğretmen etkinlikleri uygularken zaman sıkıntısı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. İki öğretmen ise sınıfların kalabalık olmasının etkinlikleri uygulamayı güçleştirdiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerden bazılarının görüşleri şu şekildedir:

"Gereğinden fazla etkinlik var. Zaman ve sınıf ortamından dolayı tüm etkinlikleri yapamıyoruz. Ne araç gerecimiz var ne de doğru düzgün zamanımız. Bu sistem biraz fazla tekrar yapmama yaradı, başka da etkinlik pek yapamıyorum."(Ö13)

"Etkinlikler hem araç gereç yönünde bazen kullanışlı olmuyor birde süre yönünden tüm etkinlikleri yaparsan zaten sene sonunda konuları yetiştiremezsin. Sınıflar öğrenci sayısı yönünden çok kalabalık bu da etkinliği uygulamayı zorlaştıran etkenlerden biri."(Ö11).

"Okulumuzda yeterli araç gereç yok. Bu beni zorluyor tabi. Çocuklar konuyu somutlaştırmamızı istiyor. Kendi imkânlarıyla yaptığım bazı materyalleri kullanıyorum ama yeterli olmuyor tabi.(...) Zaman sıkıntısı yaşıyorum, etkinlik yaptırdığımda

öğrencilerin çok soru sormaları, not aldırılmadığı zaman çok yavaş yazmaları, yazı yazarken yazı tarzlarıyla ilgili soruları, her şeyi danışmaları çok vaktimi alıyor, zaman yetmiyor. Çocukları her zaman uyarmak beni bazen bıktırıyor.”(Ö8).

“Okulumda araç ve gereçim hiç yoktu kendi araçlarımızı kendimiz üretmeye çalıştık. Etkinliklerin bu şekilde yapabildik. Mesela örüntü konusunda etkinlikleri etkin bir şekilde yapamadık çünkü örüntü bloklarımız yoktu ve biz kendimiz kartonlardan yapmaya çalışsak ta öğrenciler blokları yapma konusunda pek başarılı olmadılar.(...) Seçmeli dersler maalesef bu yıl etkili olamayacak bence. Çünkü çocuklar seçmeli dersi önemsemiyorlar ve çokları da bu derslerden kaçıyor. İlgisizler seçmeli derslere karşı. Bazı öğrencilerle konuştuğumda günde 7-8 saat dersin çok geldiğini ve sıkıldıklarını duydum.”(Ö12).

“Çocukların seçmeli derste güçleri tükeniyor bazıları acıkıyor, bazılarının uykusu geliyor, canları sıkılıyor buna benzer davranışlar gözlemliyorum.(...) Sınıf da eksik, o dersleri başka sınıfta yapıyoruz ya da fen laboratuvarına ora da doluyorsa bilgisayar odasına gidiyoruz. Oralar da ders işlemek için çok uygun sayılmaz. Bu da bizim için sıkıntılı bir durum.”(Ö11).

Bunların yanı sıra altı öğretmen öğrencilerin bilişsel olarak düzeyine inmekte zorlandığını, beş öğretmen de duyuşsal olarak düzeylerine inmekte zorlandığını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerden sekizi öğrencilerin ve velilerin branş öğretmenine alışmakta zorlandığını ifade etmişlerdir. Öğretmen görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Çoğu zaman öğrencilerin çocuğu davranışları karşısında yetersiz kalabiliyoruz. Daha çok oyun istiyorlar. Programda da o yok, çocuklar bazen sıkılıyor. Konuları anlatmakta zorlandığım oluyor.(...) Sınıf öğretmenine çok alışmışlar bize uyum sağlayamadılar, biz de onlara.”(Ö13).

“Bu değişikliğin olumsuz etkisi öğrencilerin daha önce 2. kademe öğretmenlerine alışkın olmaması. Veliler de her fırsatta ‘bu çocuk ilkokulda böyle değildi, niye notları düştü, benim çocuğum hep takdir alırdı’ vs. gibi sitemlerde bulunuyor. Bu anlamda öğrenci ve velilerle sıkıntı yaşadığım oluyor. Bu nedenle oluşacak iletişim bozukluklarının giderilmesi gerekli diye düşünüyorum.”(Ö5).

“Öğrenciler çok çocuksular dersi gereksiz yere bölüyorlar bu beni bıktırıyor çok çabuk dikkatleri dağılıyorlar böyle olduğunda onlar gibi düşünüyorum. Bazen onlara nasıl davranmam gerektiğini şaşırıyorum.”(Ö11).

3.4. Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının Ölçme- Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin matematik öğretim programının ölçme-değerlendirme ögesine ilişkin görüşleri Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının Ölçme- Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşleri

Görüşme soruları		
5. sınıf Matematik dersi öğretim programının ölçme-değerlendirme sürecine ilişkin görüşleriniz nelerdir?	n	Katılımcılar
Yazılılar, performans ve proje görevleri uygulanmakta	13	Ö1-Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö7-Ö8-Ö9-Ö10-Ö11-Ö12-Ö13
Çalışma yaprakları ve ara sınavlar uygulanmakta	4	Ö2-Ö8-Ö9-Ö12
Kullanılan araçlar ölçme-değerlendirme için yeterli değil	3	Ö1-Ö3-Ö4
Kullanılan araçlar ölçme-değerlendirme için yeterli	3	Ö5-Ö6-Ö12

Tablo 5’e göre öğretmenlerden tamamı ölçme değerlendirme yaparken yazılı, performans ve proje görevleri uygulamaktadır. Bunların yanı sıra dört öğretmen ölçme- değerlendirme sürecinde çalışma yaprakları ve ara sınavlar da uygulamaktadır. Üç öğretmen kullandığı yöntemleri yeterli bulduğunu ifade ederken yine üç öğretmen kullanılan ölçme- değerlendirme araçlarını yeterli bulmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerden bazılarının görüşleri şöyledir:

“ Ölçme değerlendirme yaparken yazılı yoklamalar, performans proje ödevleri, bir de arada test yapıyorum. Bunların yeterli olduğunu düşünüyorum, kitaptaki tüm değerlendirmeleri yapsak zaten zaman yetmez.”(Ö6).

“Klasik yöntemleri kullanıyorum, yani zorunlu olarak not girmemizi gerektiren yazılı, performans ve proje görevleri uyguluyorum. Ama bence bunlar tabii ki yeterli değil. Keşke diğer teknikler hakkında da bilgi sahibi olup daha nitelikli ölçme-değerlendirme yapabilsen.”(Ö3).

3.5. Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının Uygulamada Daha Etkili Olmasına İlişkin Önerilerine Yönelik Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin matematik öğretim programının uygulamada daha etkili olmasına yönelik önerilerine ilişkin görüşleri Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Matematik Dersi Öğretim Programının Uygulamada Daha Etkili Olmasına İlişkin Önerileri

Görüşme soruları		
5. sınıf Matematik dersi öğretim programının uygulamada daha etkili olması için önerileriniz nelerdir?	n	Katılımcılar
Hizmet- içi eğitim almak	13	Ö1-Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö7-Ö8-Ö9-Ö10-Ö11-Ö12-Ö13
Öğretmen- veli- okul işbirliğini sağlamak	10	Ö1-Ö3-Ö4-Ö6-Ö7-Ö8-Ö9-Ö11-Ö12-Ö13
Yeterli araç- gereç ve materyal temin etmek	5	Ö1-Ö3-Ö9-Ö10-Ö11
Öğrencilere karşı daha sabırlı olmak ve özverili davranmak	5	Ö2-Ö3-Ö7-Ö8-Ö9
1. sınıflarda olduğu gibi 5. sınıflarda da (ortaokula) uyum eğitimi yapmak	3	Ö3-Ö10-Ö11

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 5. SINIF MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Eyüp İZCİ, Özlem GÖKTAŞ

Tablo 6'ya göre öğretmenlerin hepsi programın uygulamada daha başarılı olması için hizmet- içi eğitim almak gerektiğini belirtmiş, bunun yanı sıra çoğu öğretmen, öğretmen- veli- okul işbirliğini sağlamanın önemli olduğunu vurgularken, bazı öğretmenler de yeterli araç- gereç ve materyal temin etmek, öğrencilere karşı daha sabırlı olmak ve özverili davranmak ve 1. sınıflarda olduğu gibi 5. sınıflarda da (ortaokula) uyum eğitimi yapmak gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin görüşleri şöyle örneklendirilebilir:

“Bir hizmet-içi eğitim semineri almadım. İçi dolu bir seminer olsaydı belki almak isterdim fakat şimdiye kadar aldığımız seminerlerin çoğu formalite üzerine olduğu için çokta bir şey fark edeceğimi düşünmüyorum. Fakat öğrencilerin daha önceki hazırlanışlıklarını anlatan bir seminer verilse idi dersler daha programlı olurdu. Daha etkili bir şekilde programı uygulayabilirdik. Ayrıca veli desteği ile idarenin desteği çok gerekli, sınıflarda da yeterli materyaller olmalı. Hele de 5. sınıflarda daha eğlenceli bir ders işlemek için mutlaka yeterli araç gereç olmalı diye düşünüyorum.”(Ö9).

“Öğretmenler onların çocuk olduğunu unutmadan disiplini vermeliler ve sabırlı olmalılar. Çünkü bu seviyeye ders anlatmak bizim için yeni bir durum. Çocuklar da ortaokul olmanın bilincinde değil hem onların hem de öğretmenlerin bu yeni duruma alıştırmaları gerekirdi. Keşke senenin başında nitelikli bir seminer alabilseydik. Özellikle oyunla dersi anlatmama yardımcı olacak bir eğitim isterdim. (...) Özellikle 5. sınıflarda bol bol uygulamalar, etkinlikler yapmak zorundayız bu nedenle okullarda mutlaka araç- gereç temin edilmeli.”(Ö3).

“5 sınıflarda ilk dönem çocukların ortaokula alıştırmaları ve alt yapıdaki eksikliklerin giderilmesine çalışılmalı. Yani ilk dönem çarpım tablosu zihinden işlemler mental aritmetik gibi matematiği sevdirecek oyun ve etkinliklerle öğretmek ve matematik ön yargısını yıkmaya yolunda bir dönem olmalı. 1. sınıflar nasıl ilkökula alıştırmalıyorsa 5. sınıfların da ortaokula alıştırmaları gerektiğini düşünüyorum.”(Ö10).

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

4.1. Sonuç ve Tartışma

Bu başlık altında, öğretmenlerin 5. sınıf matematik dersi öğretim programının kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme boyutları hakkında görüşleri ve programa yönelik önerilerine ilişkin sonuçlar sıralanmış ve ilgili literatür ışığında tartışılmıştır:

1. Öğretmenlerin programın kazanımlarına ilişkin görüşleri genelde olumludur. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu kazanımları açık ve net, yeterli sayıda ve öğrenci seviyesine uygun bulmaktadır. Daha önce yapılan çalışmalarda da (Acar, 2007; Bal, 2008; Budak ve Okur, 2012; Yıldırım, 2006; Özen, 2006) benzer sonuçlara ulaşılsa da mevcut çalışmada bazı kazanımların öğrenci seviyesinin üzerinde bulunmuş ve bu durum da genellikle öğrencilerin hazırlanışlığu ile ilişkilendirilmiştir. Bu durumdaki öğrencilerle tamamlayıcı eğitim çalışmaları yürütülmesi faydalı olabilir.

2. Öğretmenlerin programın içerik ögesine ilişkin görüşleri farklılaşmaktadır. Öğretmenlerin yarısından fazlası (n=8) içeriği yeterli ve öğrenci seviyesine uygun bulmakta ve kitapta yeterli sayıda örnek olduğunu düşünmektedir. Öğretmenlerin tamamı programda yer alan etkinliklerin sayıca çok fazla olduğunu ve hepsini uygulamaya gerek duymadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin bir kısmı konuların sıralanışını uygun bulurken diğer bir kısmı uygun bulmamaktadır. İlgili çalışmalarda da içerikle ilgili hem olumlu (Bal, 2008; Halat, 2007; Orbeyi, 2007; Özen, 2006) hem de olumsuz (Aslan, 2011; Yılmaz, 2006) sonuçlar olduğu görülmüştür. Genel olarak yenilenen matematik programlarında içerik açısından olumlu görüşün hakim olması sevindiricidir ancak bazı olumsuz görüşlerin de hakim olması programın geleceğe hitap ettiği, özde hazırlanışlığu yeterli olmayan öğrencilere yönelik tamamlayıcı etkinlikler anlamında öğretmenlere yardımcı olmamaktadır.

3. Öğretmenlerin programın öğrenme-öğretme sürecine yönelik görüşlerine ilişkin sonuçlar şöyledir:

Öğretmenlerin tamamına yakını (n=11) yeterli araç gereçlerinin olmaması nedeniyle konuları kavratmakta zorlandıklarını belirtirken yeterli araç gerece sahip olan iki öğretmen bu durumun daha etkili ders işlemlerine katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Beş öğretmen ise konuları somutlaştırarak anlatabildiklerini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin çoğu ders saatinin artmasının yeni sistemin çok olumlu bir yönü olarak gördüklerini ifade etmiş ve bazı öğretmenler bu durumun öğrencilerin ilgi ve motivasyonunu arttırdığını belirtmişlerdir. Ancak bazı öğretmenler etkinlikleri uygularken zaman sıkıntısı yaşadıklarını, bazıları ise sınıfların kalabalık olmasının etkinlikleri uygulamayı güçleştirdiğini ifade etmişlerdir.

Seçmeli ‘Matematik Uygulamaları’ dersi ile ilgili olarak öğretmenler daha fazla uygulama yapma ve örnek çözme ile bu dersin öğrenme sürecini olumlu yönde desteklediğini belirtirken öğrencilerin seçmeli derslerle okulda kalma sürelerinin artmasının öğrencileri yorduğunu ve ilgilerini düşürdüğünü ifade etmişlerdir.

Öğretmenler en büyük sıkıntılarının birinin, öğrencilerini çok fazla uyarmak zorunda kalmak olarak belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu ne öğrencilerin ne de velilerin sınıf öğretmeninden sonra branş öğretmenine alışamadıklarını ifade etmişlerdir.

Ayhan (2006), Aslan (2011), Halat (2007) ve Özen (2006)'ın çalışmalarında da araç-gereç temin etmede ve etkinlikler uygulanırken zorluklarla karşılaşıldığı, programdaki etkinlikler için daha çok süreye ihtiyaç duyulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yine Ayhan (2006), Bal (2008), Demirtaş (2007), Meşin (2008) ve Sarier (2007) çalışmalarında sınıfların kalabalık olmasının dersin verimini düşürdüğü sonucuna ulaşılmıştır. Yıldırım (2009) ise çalışmasında öğretmenlerin öğrenme-öğretme süreci etkinliklerini gerçekleştirme uygunluğuna ilişkin görüşleri arasında görev yapılan yer açısından anlamlı bir fark bulunmuştur.

“Matematik müfredatı, matematiğin doğasından dolayı içerdiği soyut tanım ve kavramlar nedeniyle anlaşılması zordur. Bu nedenle, matematik müfredatının yaş, düzey ve çevre koşulları gibi etkenler dikkate alınarak daha somutlaştırılarak ve yaşayarak öğrenmeye imkân verecek şekilde hazırlanması gerekmektedir” (Dursun ve Dede, 2004: 227). Araştırma sonuçları öğretmenlerin konuları kavratmakta zorlandığını ortaya koymuştur bu durumun nedenlerinden birinin öğretmenlerin yeterli araç – gerece sahip olmamasından kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir.

Halat (2007) ise çalışmasında sınıf öğretmenlerinin yeni programı uygulamakta zorlandıkları ifade edilirken, bu çalışmanın bulgularına paralel olarak yeni matematik programındaki etkinliklerin öğrencileri düşünmeye sevk ettiği, öğrencilerin derse karşı olan ilgilerini artırdığı, kavramların anlaşılmasında etkili olduğu ve öğrencilerin sosyalleşmesine katkıda bulunduğu belirtilmektedir. Ancak yeni programla aile-öğretmen iletişiminde önemli bir değişimin olmadığı belirtilmektedir. Bu çalışma bulguları da öğretmen, öğrenci ve velilerin yeni sisteme uyum sağlamakta zorlandığını ortaya koymuştur. Orbeyi (2007)'nin

çalışması da bu bulguyu destekler niteliktedir, bu çalışmada öğretmenler velilerden ve okul yöneticilerinden gerekli desteği alamadıklarını belirtmişlerdir. Yine Kutluca ve Aydın (2010) da ortaöğretim kademesinde yaptıkları çalışmada programı uygulama aşamasında öğretmenlerin velilerden gerekli destek alamadıkları ortaya çıkmıştır.

4. Öğretmenlerin programın ölçme- değerlendirme sürecine ilişkin görüşlerine yönelik bulgular incelendiğinde öğretmenlerin tamamı yazılı yoklamaları ve performans, proje görevlerini uygulamaktadır. Bunun yanında dört öğretmen çalışma yaprakları ve ara sınavlardan da yararlandığını ifade etmektedir. Yine bu süreçte öğretmenlerin üçü kullanılan araçları ölçme- değerlendirme için yeterli bulurken bir diğeri üçü yeterli bulmamaktadır.

Yıldırım (2009) çalışmasında öğretmenlerin en çok anlatım yöntemini tercih ederlerken, ikinci sırada soru cevap yöntemini, üçüncü tartışma yöntemini, dördüncü sırada drama yöntemini, beşinci sırada rol oynama yöntemini tercih etmişlerdir. Öğretmenler listeleme, altı şapka, mikro öğretim, benzetim, akvaryum, balık kılçığı, gezi gözlem, görüşme tekniklerini tercih etmedikleri belirlenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin kazanımlara yönelik ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıkları incelendiğinde birinci sırada çoktan seçmeli testleri, ikinci sırada performans ödevlerini, üçüncü sırada yazılı sınavları, dördüncü sırada kontrol testlerini ve beşinci sırada kavram haritasını tercih ettikleri belirlenmiştir. Orbeyi ve Güven (2008) ise çalışmalarında öğretmenlerin yeni matematik dersi öğretim programının değerlendirme ögesine ilişkin kendilerine yöneltilen değerlendirme araç türlerinden öğrenci ürün dosyası ve seçmeli testleri sık şekilde, ders tutum ölçüğü ve grup değerlendirme formunu ise seyrek şekilde kullandıkları belirlenmiştir.

Araştırma sonuçlarından ve yapılan görüşmelerden hareketle, öğretmenlerin klasik yazılı sınavlar dışında alternatif ölçme-değerlendirme araçlarından performans ve proje görevlerini tercih etmelerinin nedeni olarak, öğretmenlerin bu araçları kullanmalarının zorunlu olması ve bunu not şeklinde öğrenciye yansıtmasının öğretmenlerin bu araçları daha çok kullanmaya ittiği şeklinde yorumlanabilir. Yine yapılan görüşmelerde öğretmenlerin gerek öğretim yöntem ve teknikleri hakkında gerekse ölçme- değerlendirme süreci hakkında hizmet- içi eğitim ihtiyacı içinde bulunmalarının da bu bulguda etkili olduğu söylenebilir.

Acar (2007) da çalışmasında öğretmenlerin, programların değerlendirme boyutuna ilişkin yetersizliklerinin olduğu belirtmiştir. Yine Erdal (2007) yaptığı çalışmada öğretmenlerin matematik programındaki yeni ölçme ve değerlendirme araçları hakkında yeterli eğitim almadıklarını ve kaynak yetersizliğinden dolayı bu ölçme araçlarının derste kullanım tercihlerini sınırlandırdıklarını ileri sürmektedirler. Kalender (2006) de çalışmasında öğrencilerin değerlendirilmesinde en çok kullanılan değerlendirme araçları olarak ödevler ve öğrenci ürün dosyalarının kullanıldığını ve eski programdan gelen alışkanlıkları yansıtan yazılı sınavlar ve testlerin bu sıralamayı takip ettiği sonucuna ulaşmıştır.

5. Öğretmenlerin programın uygulamada daha etkili olmasına yönelik önerilerine ilişkin bulgularda ise öğretmenlerin tamamının hizmet- içi eğitime ihtiyaç duydukları sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında öğretmenler, öğretmen- veli- okul işbirliğini sağlamanın, öğrencilere karşı daha sabırlı olup ve özverili davranmanın yeterli araç- gereç ve materyal temin etmenin ve 1. sınıflarda olduğu gibi 5. sınıflarda da (ortaokula) uyum eğitimi yapmanın programı uygulamada daha etkili bir hale getirebileceğini ifade etmişlerdir.

Öğretim programının hazırlanması kadar uygulanması da o kadar önemli bir süreçtir. Bun süreçte şüphesiz öğretmenlerin rolü büyüktür. Öğretmenlerin yeni programa karşı olumlu tutum geliştirmeleri, değişime istekli olmaları ve kabullenmeleri gerekmektedir (Kutluca ve Aydın, 2010). Bu nedenle öğretmenin yeni programların başarılı bir şekilde yürütülmesi için çok kapsamlı ve iyi organize edilmiş bir öğretmen eğitime ihtiyacı vardır. Bu eğitimde, öğretmenlerin, öncelikle programın yapısı, felsefesi ve uygulaması hakkında bilgilendirilmeleri gerekmekte ve öğrenci merkezli öğretimin gereği olan öğretmen becerilerine odaklanan bir anlayış değişikliği hedeflenmelidir (Baki, 2006 akt: Aksu, 2011).

Bunun için de yapılan yeniliklerin önce öğretmenlere anlatılması ve benimsetilmesi önem taşımaktadır. Araştırma sonucunda tüm öğretmenlerin nitelikli bir hizmet- içi eğitim ihtiyacı hissetmesi programın daha etkili uygulanabilmesinde önemli bir bulgu olarak yorumlanabilir.

Ayrıca öğretmenlerin özellikle öğretim yöntem ve teknikleri, ölçme- değerlendirme gibi konularda hizmet-içi eğitim ihtiyacı hissettikleri belirlenmiştir. Demirtaş (2007) da çalışmasında da öğretmenlerin farklı yöntem ve teknikler konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları, bildikleri yöntem ve teknikleri de ne zaman, nasıl, nerede kullanacaklarını bilmedikleri; öğretimi öğretmen merkezli halden kurtaramadıkları; diğer bir deyişle öğretimin öğrenci merkezli olmadığını tespit etmiştir.

Öğretmenler programın daha etkili olması için okul- aile- öğretmen işbirliğinin üzerinde durmuşlardır. Halat (2007) da yeni programla aile-öğretmen iletişiminde önemli bir değişimin olmadığını belirtmiş, Anılan ve Sarier (2008) ve Orbeyi (2007) ise okul yönetimi ve velilerin yenilenen program hakkındaki bilgi eksikliklerinin bulunması ve bunun sonucu olarak öğretmenlere gereken desteği vermemelerinin programın uygulanması sürecinde öğretmenlerin en sık karşılaştığı problemler olarak tespit etmişlerdir.

Yine öğretmenlerin öğrencilere karşı daha sabırlı olmak ve özverili davranmak ve 1. sınıflarda olduğu gibi 5. sınıflarda da (ortaokula) uyum eğitimi yapmak gerektiği gibi önerilerde bulunması öğretmen ve öğrencilerin yeni sisteme uyum sürecinde sıkıntı yaşadıkları ancak biraz sabır ve özveri ile bu uyum sürecini kolaylaştırabileceklerine inandıkları şeklinde yorumlanabilir.

4.2. Öneriler

1. MEB (2012-a) , yeni sistemle ilgili olarak “2012 - 2013 öğretim yılı başında özellikle birinci sınıfları okutacak olan sınıf öğretmenlerine yönelik olarak yeni uygulamaların nasıl gerçekleştirileceği hakkında eğitim verilecektir.” şeklinde açıklamada bulunmuş ve anılan interaktif eğitim etkinliğini gerçekleştirmiştir. Ancak öğretmenler 5. sınıfların programıyla ilgili olarak bir eğitim görmediklerini belirtmişlerdir. Dolayısıyla öğretmenlerin beklentilerini karşılayacak nitelikteki hizmet- içi eğitimler düzenlenmelidir. Verilecek hizmet içi eğitim seminerlerinin programın da iyi uygulanabilmesi açısından da öğretmenlere faydalı olacağı düşünülmektedir.

2. Üniversiteler ve MEB işbirliği yapmalı öğretmenlere gerek hizmet öncesi, gerekse hizmet içi eğitimle yeni programlara uygun öğretim yöntem-teknikleri ve ölçme-değerlendirme konularındaki yeterliliklerini arttırmak amacıyla kapsamlı çalışmalara yer verilmelidir.

3. Programların uygulanabilirliğini kolaylaştırmak için yeterli araç- gereç temin edilmeli, destekleyici ders materyalleri geliştirilmeli ayrıca sınıf mevcutları azaltılmalıdır.

4. Bazı öğretmenler öğrencilerin yaş düzeylerine göre dersi işleme ve konuları somutlaştırmada zorluk çektiklerini belirtmektedirler. Bu nedenle araç-gereç temin etmenin yanı sıra 5. sınıf programlarında oyun ağırlıklı etkinliklere yer verilmesi önerilebilir.

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 5. SINIF MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Eyüp İZCİ, Özlem GÖKTAŞ

5. Öğretmenlerin, öğrenci ve velilerin yeni uygulama ile ilgili yaşanan zorluk ile ilgili öğretmen- veli ve okul işbirliğinin önemi ortaya çıkmaktadır. Okulların bu açıdan çeşitli seminerler veya kaynaştırma toplantıları yapmaları bu süreci birlikte hareket ederek daha kolay aşmalarına yardımcı olabilir.
6. Öğrencileri çok fazla uyarmak zorunda kaldıklarını belirten öğretmenlerin bu sorunlarına yönelik de çeşitli çalışmalar yapılabilir. Bu yönde öğretmenlere özel olarak ilgili yaş grubu dikkate alınarak "Sınıf Yönetimi" ile ilgili seminerler verilebilir.
7. Seçmeli derslerde yaşanan sıkıntıların giderilmesine yönelik olarak ders saatleri yeniden düzenlenmeli ve binaların fiziksel donanımları yeterli hale getirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Acar, T. (2008). *Yeni ilköğretim matematik programında yer alan alternatif değerlendirme yaklaşımlarının uygulamadaki etkililiği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. Van.
- Acar, H. (2007). *Yeni ilköğretim programlarının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eskişehir.
- Aksu, H.-H. (2011). Öğretmenlerin demografik özellikleri ve yeni ilköğretim matematik programı. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 1, 41-55.
- Altun, M. (2005). *Matematik Öğretimi*. Aktüel Yayıncılık. Bursa.
- Anılan, H. ve Sarier, Y. (2008). Altıncı sınıf matematik öğretmenlerinin matematik dersi öğretim programının uygulanabilirliğine ilişkin görüşleri, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 128-141.
- Aslan, E., (2011). *İlköğretim beşinci sınıf matematik dersi öğretim programında yer alan tahmin becerisi ve bu becerinin kazandırılması sırasında karşılaşılan durumların öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana.
- Ayhan, G.-G. (2006). *İlköğretim II. kademedeki matematik öğretmenlerinin matematik öğretimiyle ilgili karşılaştıkları sorunlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Denizli.
- Bal, P. (2008). Yeni ilköğretim matematik öğretim programının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17, 1, 53-68.
- Batdal, G. (2006) “*İlköğretim birinci kademe matematik programının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Baykul, Y. (2003). *İlköğretimde matematik öğretimi*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Bekdemir, M., Okur, M. ve Kasar, N. (2011). 2005-İlköğretim matematik öğretim programının uygulanabilirliğine ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *EÜFBED - Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4, 1,1-22.
- Bozkurt, E. ve Demir, R. (2012). Öğrenci görüşleriyle akran değerlendirme: Bir örnek uygulama. *İlköğretim Online*, 11(4), 966-978.
- Budak, M. ve Okur, M. (2012). 2005 İlköğretim matematik dersi 6-8. sınıflar öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, 1, 4.
- Butakın, V. ve Özgen, K. (2007). Yeni ilköğretim matematik dersi öğretim programının (4. ve 5. sınıf) uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi. *D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 82-94.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F., (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi Yayıncılık. Ankara.
- Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde program geliştirme*. Pegem A Yayıncılık. Ankara.
- Demirtaş, T.(2007). *İlköğretim okullarında matematik dersinin öğretiminde ve öğreniminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri (Bitlis İli Tatvan İlçesinde Bir Araştırma)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Dursun, Ş. ve Dede, Y. (2004). Öğrencilerin matematikte başarısını etkileyen faktörler: Matematik öğretmenlerinin görüşleri bakımından. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 24, Sayı2, 217-230.
- Erdal, H. (2007) “*2005 İlköğretim matematik programı ölçme değerlendirme kısmının incelenmesi (Afyonkarahisar İli Örneği)*” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Afyon.
- Ersoy, Y.(2006). İlköğretim matematik öğretim programındaki yenilikler-I: Amaç, içerik ve kazanımlar. *İlköğretim online*,5(1),30-34.
- Franke, L.-M. & Kazemi, E. (2001). Learning to teach mathematics: Focus on student thinking. *Theory into Practice*, 40 (2), 102-109.
- Gömlüksiz, M., Yaşar, Ş., Sağlam, M., Ayhan, H., Sözer, E. ve diğerleri (2005). Eğitim programları ve öğretim alanı profesörler kurulu ilköğretim 1- 5. sınıflar öğretim programlarını değerlendirme toplantısı sonuç bildirisi (Eskişehir). *İlköğretim online* 1,8.1-8.
- Halat, E. (2007). Yeni ilköğretim matematik programı (1-5) ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: IX, Sayı: 1, s. 63-88.
- Kalender, A. (2006). *Sınıf öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşım temelli yeni matematik programının uygulanması sürecinde karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik önerileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
- Karagöz, E. (2010). *İlköğretim II. kademe matematik dersi öğretim programı öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı. Muğla.

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 5. SINIF MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Eyüp İZCİ, Özlem GÖKTAŞ

- Kutluca, T. ve Aydın, M. (2010). Ortaöğretim matematik öğretmenlerinin yeni matematik öğretim programını uygulama aşamasında yaşadığı zorluklar. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.2.(1).
- Köse, E., Koçyiğit, S., Tuğluk, M.N., Çelik, M. ve Yazar, A. (2006). *2004 İlköğretim matematik programının eğitsel eleştiri modeline göre değerlendirilmesi*. 15. Eğitim Bilimleri Kongresi, 13-15 Eylül 2006, Muğla Üniversitesi.
- Lingefjård, T., (1997). Assessment and mathematics examinations in the cdio project. (The Conception-Design-Implementation-Operation project: CDIO). Kasım, 05, 2012 tarihinde http://www.cdio.org/files/assessing_exams.pdf adresinden alınmıştır.Sayı 1
- MEB, (2009). TTKB, *Matematik dersi (1-5. Sınıflar) öğretim programı*. Ekim, 15, 2012 tarihinde <http://ttkb.meb.gov.tr/www/ogretim-programlari/icerik/72> adresinden alınmıştır.
- MEB, (2012-a). *12 yıl zorunlu eğitim sorular – cevaplar*. Ekim, 17, 2012 tarihinde http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12yil_soru_cevaplar.pdf adresinden alınmıştır.
- MEB, (2012-b). *12 yıllık zorunlu eğitime yönelik uygulamalar konulu genelge* .Ekim, 17, 2012 tarihinde <http://www.meb.gov.tr/haberler/2012/12YillikZorunluEgitimeYonelikGenelge.pdf> adresinden alınmıştır.
- Meşin, D.(2008).*Yenilenen altıncı sınıf matematik öğretim programının uygulanması sürecinde öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Sakarya.
- Orbeyi, S. ve Güven, B. (2008). Yeni ilköğretim matematik dersi öğretim programı'nın değerlendirme ögesine ilişkin öğretmen görüşleri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 4 (1):133-147
- Orbeyi, S. (2007). *İlköğretim matematik dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Ören, T. –Z. (2010). *İlköğretim 8. sınıf yeni matematik müfredatının matematik öğretmenleri görüşleri ışığında incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Özen, H.(2006).*Türkiye’de etkili matematik öğretimi için 1968-2005 Yılları Arasında Geliştirilen İlköğretim (1-5) Matematik Programlarının İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. Van.
- Öztürk, T. ve Güven, B. (2012). *Etkili bir matematik öğrenme ortamının sahip olması gereken özelliklerine ilişkin öğretmen görüşleri*. 25. Ulusal Matematik Sempozyumu.5-8 Eylül 2012. Niğde.
- Öztürk, C. ve Tuncel G. (2006). *Yeni 4.ve 5. sosyal bilgiler dersi öğretim programı ile ilgili öğretmen görüşleri*. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiri Kitabı. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Sarıer, Y. (2007). *Altıncı sınıf matematik öğretmenlerinin matematik dersi öğretim programına ilişkin görüşleri*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.
- Temiz, N. (2005). İlköğretim 4. sınıf matematik dersi yeni öğretim programının yansımaları. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi.Denizli.
- Yenilmez, K. ve Duman, A. (2008). İlköğretimde matematik başarısını etkileyen faktörlere ilişkin öğrenci görüşleri. *Sosyal Bilimler Dergisi*. 19.251-268.
- Yıldırım, S. (2009). *İlköğretim I. kademe matematik dersi öğretim programı'nın kazanımlar boyutunun öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale Onsekiz Mart üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Çanakkale.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2008), *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları. Ankara.
- Yılmaz, T. (2006), *Yenilenen 5. sınıf matematik programı hakkında öğretmen görüşleri (sakarya ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.